

Motion till riksdagen

1989/90:Bo206

av Ivar Franzén och Rolf Kenneryd (båda c)

Bostadsbidragssystemet

Nuvarande bostadsbidragssystem fungerar inte bra. De taxeringsuppgifter som normalt används som underlag för bidragsberäkningen är inte aktuella. Det är också ofta svårt för den sökande att i förväg förutse förändringar av inkomsten. Detta medför ofta uppenbara olägenheter för den sökande genom bristande överensstämmelser med verklig inkomst/bostadskostnad.

Bidrag eller bibehållen lön?

Om vi omformar och samordnar nuvarande bostadsbidragsansökan till en "skattejämningsansökan" så vinner vi många fördelar.

Den bidragssökande får en skattereduktion motsvarande beräknat bostadsbidrag. I samband med beräkning av slutlig skatt justeras "skattereduktionen" till exakt belopp i förhållande till då genom deklarationen känd inkomst, verklig bostadskostnad, familjeförhållande m.m. Har skattereduceringen/bostadsbidraget varit för högt blir det "restskatt" och om det varit för lågt blir det skatteåterbäring.

Den som råkar ut för oförutsedda inkomstbortfall eller hyreshöjningar får på detta sätt ett retroaktivt bostadsbidrag, utan att det krävs någon extra prövning. En reduktion av bostadsbidraget sker med samma automatik om inkomster blir högre eller hyran lägre än vad som förutsågs vid skattejämningsansökan.

I vissa fall kommer det att uppstå negativ skatt, dvs. skattereduktionen blir så stor att den blir större än skattskyldigheten och då får månadsvis utbetalas "negativ skatt" till bidragssökande, så att hon/han får pengar till hyran.

Samordning och förenkling

Många har redan idag skattejämningsansökan på grund av t.ex. räntekostnader. Alla skall deklarerat och för alla skall beräknas slutlig skatt. Merarbetet för skattemyndigheten genom det "utvidgade" skattejämningsystemet blir väsentligt mindre än nuvarande bidragshandling.

Under de första åren bör huvuddelen av arbetet med "skattejämningsansökan" kunna utföras av nuvarande personal på kommunernas förmedlingsorgan om de får en kompletterande utbildning. Överflyttningen bör därmed kunna ske successivt till skattemyndigheten i den takt att den kan lösas på ett smidigt sätt.

Ekonomiskt uppstår minst två fördelar:

Mot. 1989/90
Bo206

- Lägre administrationskostnader.
- Mindre eller inget bidragsmissbruk.

Detta kommer att medföra betydande besparingar.

Rättvisare system

Det skall poängteras att förslaget inte innebär en återgång till de gamla inkomstavdragen utan är en skattereducering som helt styrs av de regler för bostadsbidrag som riksdagen beslutar om. Med mindre administration uppnås en fullgod överensstämmelse mellan bidrag och inkomst/boendekostnad, vilket är en stor fördel för den som får bostadsbidrag.

De principer som vi föreslår för bostadsbidragen kan givetvis tillämpas också för andra bidrag.

Tidigare behandling

Bostadsutskottet behandlade i sitt betänkande BoU 1987/88:7 en motion med liknande yrkande som vi lade vid allmänna motionstiden 1989. Bostadsutskottets majoritet avslög motionen utan att ta hänsyn till de stora fördelar som förslaget innebär för bidragsmottagaren och de väsentliga administrativa besparingar som kan göras. Majoriteten hävdade att det skulle vara olämpligt att lägga uppgifter av den karaktär som föreslås i motionen på skattemyndigheten samt att det fick anses olämpligt att tillskapa stora administrativa system för i grunden likartade uppgifter.

I dag finns de två stora administrativa system som utskottsmajoriteten anser är olämpligt. De fungerar utan någon som helst samordning. Genom vårt förslag sker en effektiv samordning till ett system och bidragstagaren får ett mycket mer verklighetsanpassat bostadsstöd samtidigt som skattebetalarna gör stora vinster.

Varje prövning av en skattejämningsansökan innebär en prövning av sökandes inkomst och kostnadsuppgifter och dess påverkan på skatten. Det föreligger alltså ingen väsentlig skillnad mellan nuvarande skattejämkning och den utvidgade skattejämkning som föreslås i motionen. Att det skulle vara olämpligt att lägga denna utökade skattejämkning på personal placerad på skattemyndigheten är svårt att förstå.

Det talas ofta om nödvändigheten av förbättring och effektivisering av den offentliga servicen. Motionens förslag – menar vi – är ett bra exempel på en åtgärd som innebär detta.

Centern reserverade sig till förmån för motionens förslag.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär ett konkret förslag om skattejämkning i stället för bostadsbidrag enligt de riktlinjer som redovisats i motionen.

Stockholm den 18 januari 1990

Mot. 1989/90

Bo206

Ivar Franzén (c)

Rolf Kenneryd (c)